

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен "доктор" професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност "Картография (вкл.

Тематично географско картографиране)"

Автор на дисертационна труд: инж. Събин Иванов Иванов

Тема: "КАРТОГРАФИРАНЕ И АНАЛИЗ НА КУЛТУРНО - ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО НА ОБЛАСТ ШУМЕН"

Рецензент: проф. д.ик.н. инж. Андрей Иванов Андреев – ШУ „ Еп. К. Преславски“, Email: andreev_an@abv.bg

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на заповед №РД-16-096/26.05.2017 г. на Ректора на ШУ за назначаване на научно жури и на протокол №1/31.05.2017 г. от заседанието на научното жури, както и чл. 30 (3) и чл. 31 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Република България.

1. ОБЩИ СВЕДЕНИЯ ЗА ПРОЦЕДУРАТА

Инж. Събин Иванов Иванов е зачислен за редовен докторант към катедра "Геодезия" със срок на обучение три години, след успешно издържан конкурс за прием на редовен докторант. Със заповед на Ректора на ШУ № РД-10-1343/11.09.2013 г. за научен ръководител на докторанта е назначен доц. д-р инж. Аврам Иванов Аврамов. Със заповед на Ректора на ШУ № РД-10-235/03.02.2015 г. за научен ръководител на докторанта е назначена доц. д-р инж. Пенка Йорданова Кастрева и е променена темата от „Сравнителен анализ и избор на оптимална картографска проекция на РБългария“ на „Изследване приложението на ГИС при оптимизиране на картографските топоними“. Със заповед на Ректора на ШУ

№РД-10-7553/ 20.04.2016 г. темата отново е променена на „Картографиране и анализ на културно-историческото наследство на област Шумен“. Със решение на Факултетния съвет на ФТН инж. Събин Иванов Иванов е отчислена с право на защита със заповед на Ректора на ШУ №РД-10-0567/14.09.2016 г.

След проведено представяне за окончателно отчитане на работата по дисертацията, на заседание на разширен състав на катедрения съвет на катедра "Геодезия", проведено на 10.05.2017 г., е направено предложение за откриване на процедура за защита. Решението за избор на жури и откриване на процедура за защита е взето на заседание на Факултетния съвет на ФТН от 22.05.2017 г.

По процедурата за защита докторанта е представил следните материали:

- автобиография - CV европейски формат;
- заповед за зачисляване № РД-10-1343/ 11.09.2013 г.;
- заповед за отчисляване №РД-10-0567/14.09.2016 г.;
- заповед на Ректора на ШУ за назначаване на научно жури за защита № №РД-16-096/26.05.2017 г.
- дисертационен труд за придобиване на ОНС "доктор";
- автореферат на дисертация за придобиване на ОНС "доктор";
- копия на публикациите по дисертацията - 3 броя;

2. СВЕДЕНИЯ ЗА КАНДИДАТА

Инж. Събин Иванов Иванов е роден на 15.12.1978 г. Той придобива ОКС „Магистър“ по специалност „Геодезия, фотограмметрия и картография“ в НВУ „В. Левски“ - Шумен, където се обучава в периода 1997 -2002 г. През периода от 2002 г. до 31 декември 2008 г. работи във Военно Географската Служба на МО в гр. Троян. От 15.01. 2009 г до 30. 10. 2009 г. работи като геодезист в ЕООД „Д. Златев“ – Шумен. От 03.03. 2014 г. е приет с конкурс за асистент в катедра „Геодезия“ , ФТН на ШУ, където работи до сега. От 11.09.2013 г. се обучава като редовен докторант по научна специалност " Картография (вкл. Тематично географско картографиране)", като е отчислен с право на защита.

Инж. Събин Иванов Иванов притежава разностранни компютърни умения за работа с AutoCAD, ArcGIS, офис софтуер - MS Office и други графични продукти.

Инж. Събин Иванов Иванов има научно-публикационна дейност и е представил списък със 3 публикации у нас на научни конференции.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

3.1. ТЕХНИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е структуриран във въведение, изложение в 3 глави и заключение. Съдържа 155 с. текст, 5 таблици, 39 фигури и 7 приложения. Библиографията съдържа 45 заглавия - 29 на кирилица, 9 на латиница и 7 Интернет адреса. Отделно са представени претенциите на докторанта за приноси и списък с 3 публикации, свързани с дисертационния труд.

3.2. Научна актуалност и значимост на изследването

Защитата и популяризирането на културното наследство е стратегически приоритет в РБългария. По отношението към културата и миналото на една страна се съди не само с притежаването на културни ценности и норми, но също така и по тяхното ефективно опазване и развитие на историческото наследство. Разпространението на знанието за културата на една страна се осъществява по различни социални програми, включително и за развитие на културния туризъм, които предоставят уникална възможност за опознаване на културните ценности за духовното развитие на обществото. Това все още е слабо разработен сектор у нас. Страната ни има богата история и традиции, забележителни паметници на културата оставени от антични цивилизации, обитавали българските земи. Те имат национална, регионална или местна значимост.

Проблемът за опазването на културното наследство е тясно свързано с картографирането, което представя богата информация за разположението, вида и състоянието на обектите на културно-историческото наследство, както и за тяхната обкръжаваща среда.

Ето защо считам , че темата на дисертационният труд е актуална, както за картографията като наука, така и за опазването и съхранението на националната ни култура.

3.3. Цел, задачи и предмет на изследването

Цел на дисертационния труд е: Да се изследват, картографират и анализират културно-историческите обекти в област Шумен.

В съответствие с поставената цел докторантът си поставя за цел решаването на следните *задачи*:

1. Изследване на видовете, съвременното състояние и съхранението на културно-историческите паметници на територията на област Шумен;

2. Анализиране на събраните данни за културно-историческите паметници на територията на област Шумен;

3. Предварително систематизиране, класифициране на културно-историческите обекти и създаване на геобаза данни;

4. Картографско документиране на обектите на културно - историческото наследство, чрез използване на най-съвременните технологии;

5. Разработване на общи принципи при бъдещото създаване на специализирана карта и информационна система на КИН;

6. Разработване на знакова система за визуализиране на обектите на културно - историческото наследство.

Предмет са принципи, методи, технологии на тематичното и интерактивно картографиране по примера на съставена карта на културно - историческите паметници на територията на област Шумен.

3.4. Използвани научноизследователски методи

Използвани са методи изцяло обвързани с доказване на възприетата от автора работна хипотеза.

Изпълнението на конкретни задачи се постига, чрез следните аналитични изследователски методи: историко-логически анализ на картографските методи;

анализ и синтез; моделиране; сравнение; индукция и дедукция; абстрахиране; логически анализ; идеализация и формализация.

3.5. Осведоменост на докторанта по съвременното състояние на проблема и решения в дисертационния труд.

В увода са обосновани актуалността на изследването, дефинира се целта, научноизследователските задачи и обекта на дисертацията, възприетия подход и използваните методи.

В глава 1 „Съременно състояние, актуални проблеми и тенденции за съхраняване и използване на културно - историческото наследство на Р България ” се прави аналитичен обзор на основните понятия, свързани с културното наследство, проучване и анализиране на изследвания от досегашна практика. По-подробно са описани и анализирани нормативните документи – закони, правилници и наредби касаещи културното наследство, както и методите за неговото управление на национално и регионално ниво. Разгледани са най – важните технологии (ГИС, ГНСС, дистанционни методи, въздушна фотограметрия, лазерно сканиране, 2D и 3D компютърно моделиране), които могат да се използват за картографиране на обектите на КИН. За всяка технология е дадена кратка информация за тяхното приложение.

Глава 1 има познавателен и образователен характер и завършва с изводи и обобщения, което показва, че докторантът познава литературата и новите научни достижения. Открил е нерешените или частично решени проблеми в конкретната научна област. Всичко това, както и някои възприети от докторанта постановки и приемания, показват добра осведоменост и покриват изискванията по отношение на "образователната" част от определението на ОНС "доктор".

В глава 2 „Картографско документиране на обектите на културно – историческото наследство в РБългария“ са разгледани и анализирани специализираните карти и възможностите за приложението им в съхранението и опазването на обектите на културното наследство. Предлагат се конкретни изисквания относно мащаб, проекция и координатна система, методи и знакова

система за изработване на специализираната карта и структуриране на базата данни.

Глава 2 на дисертационния труд има научно-приложен характер.

В глава 3 „Експериментални изследвания за съвременно картографиране на културно – историческо наследство на област Шумен“ се разглеждат културно – историческите обекти в област Шумен и са представени конкретни слабости и непълноти. Разработена е технология за документиране и съхраняване на културно – исторически обекти в област Шумен включваща геодезически, фотограметрически и картографски методи. Създадени са 3D модели на „Шуменска крепост“, „Мадарска крепост“ и „Мадарски конник“. Приложена е овърлей технология за съставяне на специализирана карта на културно-историческите обекти в област Шумен с авторски разработена и приложена нова знакова система.

В заключение за глава 3 може да се каже следното. Докторантът е създал, систематизирал и развил *технология за създаване на специализирана карта на културно-историческите обекти в област Шумен със собствена знакова система, база от данни и 3D модели в среда ГИС*. Предлаганата технология и модели са плод както на лични участия на докторанта в експерименталните изследвания, така и в резултат на придобитите знания, умения и навици при извършване на картографските работи. Независимо, че тази технология е с ясно подчертана практическа насоченост, тя е уникална и заслужават много добра оценка.

Глава 3 на дисертационния труд има изследователски и научно-приложен характер.

4. ХАРАКТЕР НА ПРИНОСИТЕ

На стр. 135 на дисертационния труд от докторанта са формулирани 5 претенции за приноси:

Научни приноси

1. В резултат на извършения обстоен анализ и оценка на състоянието на обектите на културно – историческото наследство в област Шумен са описани и систематизирани знания за тяхното състояние, поддържане и съхранение на базата на нашия и световен опит.
2. Анализирани са основните методи и технологии за различни варианти при съставянето на специализирана карта на културно – историческото наследство. Предложена е идея за мащаб, съдържание и методи за съставяне на картата и информационната система.
3. Разработена е технология за 3D картографиране на обектите на КИИ, като са формулирани технологични принципи за изграждане на обща концепция за устойчиво развитие на културното наследство; откриване и премахване на проблемни ситуации при опазване на културното наследство; разработване на устройствени планове и планове за управление на културното наследство; разработване на картографски продукти за устойчив културен туризъм.

Научно-приложни

4. Разработена е технология за картографско документиране на културното наследство в област Шумен, като за целта е създадена интерактивна карта достъпна за интернет потребителите, база данни и знакова система.
5. На базата на резултатите от собствено реално изследване са направени констатации и обобщения отнасящи се до практическо прилагане на технологията за картографско моделиране на обектите на културно – историческото наследство в област Шумен. Разработена е знакова система за обектите на културно – историческото наследство в област Шумен.

Приемам представените приноси.

5. САМОСТОЯТЕЛНОСТ

Познавам инж. Събин Иванов Иванов, следил съм цялостното му развитие и уверено мога да потвърдя, че изследванията, резултатите и заявените приноси в дисертационния труд са негово лично дело.

6. ПРЕЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Докторантът е отразил основни части от дисертационния си труд в 3 публикации, които са в съавторство. Публикациите са отпечатани в доклади на научни конференции в страната.

Не съм забелязал публикациите на докторанта да са цитирани от други автори.

7. ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Предложената от инж. Иванов технология дават възможност получените в дисертационния труд резултати да се използват в картографската практика. Могат да се приложат в учебния процес на студенти и ще бъдат полезни за всички специалисти, работещи в областта на прилагането на картографските технологии за документиране на културно-историческото наследство.

8. АВГОРЕФЕРАТ

Авторефератът съдържа 53 страници текст, таблици, графики и фигури, както и списък на използваната в дисертационния труд литература и претенциите на докторанта за приноси. Авторефератът правилно отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд и е оформен добре.

9. ЗАБЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Някой критични мои бележки бяха направени при апробацията на дисертационния труд. С удоволствие констатирам, че са взети под внимание и са отстранени в оригинала.

Препоръчвам на инж. Събин Иванов Иванов при бъдещата му научноизследователска работа да обърне по голямо внимание на стила си при представяне технически и научно-изследователски трудове. Да продължи изследванията си в други области от страната и да подготви монографичен труд.

10.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Разработеният от инж. Събин Иванов Ивано дисертационен труд на тема **"КАРТОГРАФИРАНЕ И АНАЛИЗ НА КУЛТУРНО - ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО НА ОБЛАСТ ШУМЕН"** показва, че авторът познава литературата и научните достижения, като е открил нерешените или частично решени проблеми в конкретната научна област. Може да провежда самостоятелно научно изследване и да оформи и представи логично и разбираемо резултатите. Овладял е методологията на научното изследване и е в състояние да я прилага за решаване на важни за картографската практика задачи.

Дисертационният труд с автор инж. Събин Иванов Иванов притежава необходимите качества и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Всичко това ми дава достатъчно основания да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди на инж. Събин Иванов Иванов образователната и научна степен "доктор".

13.06.2017 г.

гр. Шумен

Рецензент:.....

проф. дикн инж. Андрей Андреев